

עֲרִירִים יָמוּתוּ, וּמִתְרַגְּמִים בְּלֹא וָלֶד, מִשּׁוּם שְׁמִי שֶׁהוּא בְּלִי וָלֶד, כְּשֶׁהוֹלֵךְ לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם מֵת הוּא שָׁם, מֵת בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְלִכְן כְּתוּב כִּי מֵת אִתָּה וְלֹא תַחֲיָה.

וְרֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁשֻׁכְנֵיהָ לֹא שׁוֹרָה עֲלָיו כָּלֵל, אִזּוֹ כְּתוּב וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר. לְמַדְנֵנוּ שֶׁשָׁם רַעֲיוֹנוֹתָיו וְכוּן אֵת פָּנָיו לְשֵׁאת אִשָּׁה, כְּדִי שִׁתְּשֶׁרָה עֲלָיו הַשְּׁכִינָה, סוּד שֶׁל הַקִּיר.

וְלִכְן כְּתוּב אַחַר כֶּף וַיִּתְּפַלֵּל אֶל ה'. מִכָּאן לְמַדְנֵנוּ, שְׁמִי שֵׁשׁ בּוֹ חֲטָא וְצָרִיף לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עֲלָיו, וְכוּן פָּנָיו וְרַעֲיוֹנוֹתָיו לְתַקֵּן עֲצָמוֹ מֵאוֹתוֹ חֲטָא, וְאַחַר כֶּף יִבְקֵשׁ לְהִתְפַּלֵּל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איכה א) נִחַפְּשָׁה דְרַכֵּינוּ וְנִחַקְרָה - בְּתַחֲלָה, וְאַחַר כֶּף - וְנִשׁוּבָה. גַּם כָּאן, פִּינּוֹן שִׁדְעָה חֲזַקְיָהוּ חֲטָאוֹ, מַה כְּתוּב? וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר. שָׁם פָּנָיו לְתַקֵּן אֶל הַשְּׁכִינָה, שֶׁהָיָה אֶל הַמְּקוֹם הַזֶּה חֲטָא.

מִשּׁוּם שֶׁהַשְּׁכִינָה, כָּל נִקְבוֹת הָעוֹלָם עוֹמְדוֹת בְּצַדָּהּ. מִי שֵׁשׁ לוֹ נִקְבָה, שׁוֹרָה הִיא עֲלָיו. וְמִי שֶׁאֵין לוֹ, לֹא שׁוֹרָה עֲלָיו. וְעַל זֶה תַקֵּן עֲצָמוֹ אֵלֶיהָ לְתַקֵּן, וְקַבַּל עֲלָיו לְהִנְשָׂא, וְאַחַר כֶּף וַיִּתְּפַלֵּל אֶל ה'.

קִיר - זֶהוּ אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ, וְזוֹ הַשְּׁכִינָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יהושע א) הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. קִיר - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה כב) מְקַרְקֵר קִיר וְשׁוֹעַ, קִרְקוֹר וְנִהְיִמַת הַקִּיר שֶׁהוּא אֲדוֹן, כְּשֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ירמיה לא) רָחַל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ, וְהָיָה בְּאָרְנוֹ. וְלִכְן וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר.

בְּאַתֵּר דְּעֵלְמָא. וְדָא הוּא עוֹנָשָׁא דְכְּתִיב בְּאוֹרֵייתָא, (ויקרא כ) עֲרִירִים יָמוּתוּ, וּמִתְרַגְּמִין בְּלֹא וָלֶד. בְּגִין דְּמֵאֵן דְּאִיהוּ בְּלֹא וָלֶד, כִּד אָזִיל בְּהוּא עֵלְמָא, מֵיַת הוּא תַמָּן. מֵיַת בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי. וְעַל דָּא כְּתִיב כִּי מֵת אִתָּה וְלֹא תַחֲיָה.

וְרֹא עוֹד, אֲלֵא דְשְׁכִינְתָא לֹא שְׂרִיא עֲלָיו כָּלֵל, כְּדִין כְּתִיב וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר. אוֹלִיפְנָא דְשׁוּי רַעֲיוֹנוֹי, וְכוּן אֲנַפּוּהִי לְמִיסַב אִתָּתָא, בְּגִין דְּתִשְׂרִי עֲלָיו שְׁכִינְתָא, רְזָא דְקִיר. וְכִגִּין כֶּף כְּתִיב לְבַתֵּר, וַיִּתְּפַלֵּל אֶל ה', מִכָּאן אוֹלִיפְנָא, דְּמֵאֵן דְּאִית בֵּיה חוּבָא, וּבְעֵי לְמַבְעֵי רַחֲמֵי עֲלָיו, יְכוּין אֲנַפּוּי וְרַעֲיוֹנוֹי, לְאַתְקֵנָא גְרַמִּיָּה מֵהוּא חוּבָא, וְלְבַתֵּר יְבְעֵי צְלוֹתָא. כְּמָה דְאַתָּ אָמַר, (איכה א) נִחַפְּשָׁה דְרַכֵּינוּ וְנִחַקְרָה בְּקִדְמִיתָא, וְלְבַתֵּר וְנִשׁוּבָה. אוּף הָכָא, פִּינּוֹן דִּינְדַע חֲזַקְיָהוּ חוּבִיָּה, מַה כְּתִיב וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר, שׁוּי אֲנַפּוּי לְאַתְקֵנָא לְגַבֵּי שְׁכִינְתָא, דְּהָא לְגַבֵּי אִתֵּר דָּא חֵב.

בְּגִין דְּשְׁכִינְתָא כָּל נוֹקְבֵי דְעֵלְמָא קִיִּימִין בְּסַתְרָהּ. מֵאֵן דְּאִית לִיה נוֹקְבָא, שְׂרִיא אִיהִי לְגַבִּיָּה, וּמֵאֵן דְּלִית לִיה, לֹא שְׂרִיא לְגַבִּיָּה. וְעַל דָּא אִתְקִין גְרַמִּיָּה לְגַבִּיָּה לְאַתְקֵנָא, וְשׁוּי עֲלֵיהָ לְאַתְנַסְבָּא, וְלְבַתֵּר וַיִּתְּפַלֵּל אֶל יי. קִיר, דָּא הוּא אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ, וְדָא שְׁכִינְתָא, כְּמָה דְאַתָּ אָמַר, (יהושע א) הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. קִיר, כְּמָה דְאַתָּ אָמַר, (ישעיה כב) מְקַרְקֵר קִיר וְשׁוֹעַ. קִרְקוֹרָא וְנִהְיִמָא דְקִיר, דְּאִיהוּ אֲדוֹן, כִּד אִתְחַרִּיב בֵּי מְקִדְשָׁא, כְּמָה דְאַתָּ אָמַר, (ירמיה לא) רָחַל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ, וְהָא אוֹקִימָנָא. וְכִגִּין כֶּף וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר.

בא ראה, בתפלה מה כתוב?
אנה ה' זכר נא את אשר
התהלכתי לפניך. רמז פאן
ששמר ברית הקדש ולא טמא
אותו, ושמר אותו כראוי. כתוב
פאן התהלכתי לפניך, וכתוב שם
(בראשית יז) התהלך לפני והיה
תמים ואתנה בריתי ביני וביניך,
ששמר ברית הקדש כראוי,
באמת ובלב שלם, שהתפון בכל
אותם סודות האמונה שכלולים
באמת.

והטוב בעיניך עשיתי, שסמך
גאלה לתפלה, והרי בארנו. והנה
פרשוה החברים, שהתפון ליחד
יחוד פראוי, ולכן ויבך חזקיהו
בכי גדול, שאין שער שעומד
לפני דמעות. גאלה - זה המלאך
הגאל, שזהו נמצא בכל גאלה
שבעולם, והרי בארנו.

המלאך הגאל אתי מפל רע. רבי
אלעזר אמר, פיון שברך יעקב
והתפון מלמטה למעלה, אז
המשיך מלמעלה למטה, שכתוב
האלהים הרעה אתי. פיון שהוא
לקח, נתן ברכות למקום זה. פיון
שהגיע את הברכות למקום הזה,
אז פתח ואמר המלאך הגאל
וכו'.

פתח ואמר, (מלכים א-ח) פי
הפרובים פרשים כנפים אל
מקום הארון וגו'. בא ראה,
הפרובים באות וכנס היו
עומדים, שלש פעמים ביום היו
פורשים כנפיהם וסוככים על
הארון למטה, שכתוב (שמות כה, ב)
פרשי כנפים. פרושי כנפים לא
כתוב, אלא פרשי.

ובא וראה, הקדוש ברוך הוא
עושה למטה כמו שלמעלה.
פרובים דמותם כמראה תינוקות,
ועומדים תחת מקום זה מימין
ומשמאל, ואלה מתברכים
בתפלה מאותן ברכות

תא חזי, בצלותא מה כתיב, (ישעיה לח) אָנָּא יי
זְכָר נָא אֶת אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנֶיךָ, רמז
הכא, דנטר ברית קדישא, ולא סאיב ליה,
ונטר ליה פדקא יאות. פתיב הכא התהלכתי
לפניך, וכתוב התם (בראשית יז) התהלך לפני
והיה תמים ואתנה בריתי ביני וביניך, דנטר
ברית קדישא כדקא יאות. באמת ובלב שלם,
דאתפון בכל אינון רזי מהימנותא דכלילן
באמת.

והטוב בעיניך עשיתי, דסמך גאולה
לתפלה, והא אוקימנא. והא אוקמוה
חברייא, דאתפון ליחדא יחודא כדקא יאות.
ובגין כך, ויבך חזקיהו בכי גדול, דלית
תרעא דקיימא קמי דמעין. גאולה, דא הוא
מלאך הגואל, דדא איהו דאשתפח בכל
פרוקא דעלמא, והא אוקימנא.

המלאך הגואל אתי מפל רע. רבי אלעזר
אמר, פיון דברך יעקב ואתפון
מתתא לעילא, פדין אמשיך מעילא לתתא,
דכתיב האלהים הרועה אותי, פיון דאיהו
נטיל, יהיב ברכאן להאי אתר, פיון דאמטי
ברכאן להאי אתר, פדין פתח ואמר המלאך
הגואל וגו'.

פתח ואמר, (מלכים א ח) פי הפרובים פורשים
כנפים אל מקום הארון וגו'. תא חזי,
פרובים באת ובניסא הוו קיימי, תלת זמנין
ביומא הוו פרשי גדפיהון, וסככי על ארונא
לתתא, דכתיב פורשי כנפים, פרושי לא
פתיב, אלא פורשי.

ותא חזי, קדשא בריך הוא עביד לתתא
כגוונא דלעילא, פרובים, דיוקנא
דלהון פחיו רבין, וקיימין תחות האי אתר,
מימינא ומשמאלא, ואלין אתברכן בקדמיתא